

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Washingtonan pranešta apie paėmimą Petrogrado

Bolševikai nusikamavę ir demoralizuoti

GEN. YUDENIČO KAREIVIAI PETROGRADO PRIEMIESČIUOSE.

Stockholmas, spal. 18. — Su-
lig gautų naujausių žinių, gen.
Yudenio kareiviai į Petrogra-
do priemiesčius inėjo užvakar
(spal. 16) 3:00 po pietų.

DIDELI MUSIAI UŽ KRONŠTADTĄ.

Stockholmas, spal. 18. — Va-
kar gauta žinių, jog Suomijos
užlajoj, Kronštadtą šone, seka
smarkus anglų karės laivų
žaudymas.

Oficialiu pranešimu rusai
patvirtina, kad jie paėmė Gat-
činą ir Krasnaja Gorka.

Gatčina paimta po trumpo
apsaudymo. Gen. Yudenio ka-
riuomenė su durtuvais puolėsi
paskui bėgančius bolševikus.

BOLŠEVIKAI LABAI NUILSĘ.

Bijosi jie rusų pagiečios.

Narva, spal. 17. — Šiandien ru-
sų štabas Revelyje gavo žinių,
kad Gatčina paimta. Atrodo,
kad šiaurvakarinė Yudenio
armija į savaitę laiko bus pa-
čiam Petrograde.

Šiaurvakarinė rusų armija
sudaryta vos iš 15,000 kareiv-
ių. Nepergeriausia discipli-
nuota ir išrengta. Vyrai devi-
visokios rūšies uniformas.
Daugelis iš jų yra civiliuose
rubuose.

Armija turi 6 anglų "tan-
kas." Ir veikia 200 mylių ilgio
frontu. Kad ta neskaitytina ar-
mija pažangiųjų, tai aiškiau-
sias faktas, kad bolševikų ka-
reiviai sudemoralizuoti.

Pasiduoda pulkai.

Iš pranešimų patiriama, jog
bolševikų kareiviai pasiduoda
pulkais. Vietomis jie atsisako
net šaudyti, ar kitaip kaip gin-
ties. Paimti nelaisvėn bolševi-
kų kareiviai, pasak pranešimų,
mielai apsiima išvien veikti
prieš bolševikus. Kasa jie ap-
fasus ir uoliai pildo kitokius
patarnavimus.

Jie pasakoja, jog bolševikų
pulkuose pakilusi abelna pa-
siauba. Oficiai dezertuoja. Bi-
jos papulti nelaisvėn. Jie
nujaučia, kad kuomet bus su-
imti, tuojaus bus sušaudyti.

Bolševikų kareiviai nelais-
viai dar pasakoja, jog Trockis
esąs pašautas, gi Leninas už-
darytas kalėjiman. Kiti nelais-
viai tvirtina, kad Trockį su
Leninu nužudę jurininkai.

Dar pažymi, jog kuone visoj
bolševikiškoj Rusijoj siaučias
badas.

WASHINGTONE GAUTA ŽI- NIŲ APIE PETROGRADO PUOLIMĄ.

Apie tai praneša konsuliaris
agentas iš Švedijos.

Washington, spal. 10. — Suv.
Valstijų konsuliaris agentas iš
Švedijos vakar pranešė valsty-
bės departamentui, kad Yude-
nio armija paėmusi Petrogra-
dą. Taip pat puolė ir Kron-
štadtas. Agentas, siųsdamas tą
pranešimą, dar negavęs pa-
tvirtinančių žinių. Bet jis pa-
žymi, jog Švedijoje tasai fak-
tas generaliai patvirtinamas.
Tad negali but abejonės, kad
senoji Rusijos sostinė bus puo-
lusi.

Bolševikai veikia pietuose.

Iš Stockholmo depešoje sa-
koma, jog bolševikai skaitlin-
giausią savo kariuomenės dalį
sukoncentravę pietuose prieš
gen. Denikino kazokus. Tenai
jie mėginą stoti sprendžiamą-
jį mušį.

Gen. Denikino kariuomenė,
paėmusi Kurską, atsidurę į
Voronežo vakarus ir smarkiai
grumoją bolševikų sovietų val-
džiai Maskvoje.

Pastarjam Petrogrado so-
vieto susirinkime vyriausias
komisaras Vinivalev dabartinį
stovį pavadinio tikrai pavojin-
gu.

Kolčako armijos ilsisi.

Oficialėje depešoje iš Om-
sko, datuotoje spalio 14, sako-
ma, jog visa šiaurinė Siberijos
(Kolčako) armija ilsisi išilgai
upės Tobol. Kitos dvi armijos
yra vos už penkių mylių nuo
tos upės.

Semiribiėje fronte Siberijos
kariuomenė pažangiuoja ir pa-
ima nelaisvių.

TALKININKŲ MISIJA PA- KYLA PRIEŠ RUMUNIJĄ.

Vienna, spal. 18. — Talkin-
kų generolų misija patikrinti
Rumunijos veikimą pasiuntė
savo raportą vyriausiai taikos
konferencijos tarybai. Raporte
pasakyta, kad talkininkai ar-
ba su aštriausiomis priemonė-
mis turi sutvarkyti nesuvaldo-
mus rumunus, arba tuojaus at-
šaukti misiją, kaip nereika-
lingą daiktą.

Rumunai visas laikas užsi-
imdinėja plėšimais, žmogžu-
dystėmis kaip Ungarijos, taip
Austrijos teritorijose, kad tuo-
tarpu vyriausioji taryba iš to
nieko nedaro.

TAIKOS KONFERENCIJA PASIBAIGS GRUODYJ.

Daugelis atstovų veikia
išvažinėjęs.

Paryžius, spal. 18. — Vyriausioji
taikos konferencijos taryba savo visus darbus pa-
baigs gruodyj, pasak praneši-
mų. Bulgarijos ir Ungarijos
reikalai galutinai nesutvarky-
ti. Bet manoma su tais pasku-
bėti. Bulgarijos atstovai, kaip
pranešta, atkeliauja Paryžium.
Jie čia atveža kai kuriuos pa-
taisymus ir sugestijas taikos
sutartij. Tai visa induos tai-
kos konferencijai.

Nežinia kas gali but su Ungarija.

Taikos sutartis su Ungarija
užsitiesi, nes tenai neįsteigta
pastovi ir talkininkams tinka-
ma valdžia.

Ir jei talkininkai nesulauks
ten susitvarkymo, tuomet tos
šalies teritorijalius klausimus
padės ant šalies ir paliks toles-
niam laikui. Veikiausia tam
tikslui bus sutvertas koks nors
naujas komitetas.

Su Amerika vargas.

Vyriausiai taikos konferen-
cijos tarybai yra vargo su A-
merika, katra nesiskubina ra-
tifikuoti taikos sutarties.

Konferencijos narių rate-
liuose tečiaus mapoma, jog
apie lapkričio 15 visgi S. V. se-
natas ką nors padarys su tai-
kos sutartimi. Tuomet Ameri-
ka oficialiai galės turėti savo
atstovus įvairiose komisijose,
kurios veiks pasibaigus taikos
konferencijai.

KONGRESAS PRIĖMĖ PAS- PORTINĮ BILIJ.

Priešinosi tik vienas atstovas
iš Chicagos.

Washington, spal. 18. — Ze-
mesnysis kongreso butas pri-
ėmė pasportinį bilių. Prieš
bilių balsavo tik vienas atstovas
Gallagher iš Chicagos.

Atstovas Gallagher savo
negatyvų pasiūlymą aiškina
tuo, jog pasportai po karės
ateiviams visai nereikalingi.
Nes negeistinus ateivius vy-
riausybė visuomet gali depor-
tuoti, pasiremmdama jau gy-
vuojančiais įstatymais.

TALKININKŲ PAKVIETI- MAS BLOKUOTI BOLŠE- VIKISKĄ RUSIJĄ.

Pakviesta Vokietija ir neu-
tralės šalys.

Londonas, spal. 18. — Berly-
no laikraštis Berlin Tageblatt
atpauszdino talkininkų notą
apie blokavimą bolševikiškos
Rusijos. Notą čia iš vokiško
laikraščio perspauszdino vietos
laikraštis Daily Herald.

Iš tos notos sužinoma, jog
talkininkai kovon prieš bolše-
vikišką Rusiją pakvietė: Nor-
vegiją, Daniją, Švediją, Olan-
diją, Suomiją, Ispaniją, Švei-
cariją, Meksiką, Chile, Argen-
tiną, Colombiją ir Venezuelą.
Tas visas šalis pakvietė prisi-
dėti prie blokados, nes, anot
talkininkų, bolševikizmas ly-

GOMPERS'NA S. V. DARBININKUS.

AM. DARBO FEDERACIJO JE NĖRA BOLŠEVIKIZMO.

Unijos nesikesina prieš šalies
vyriausybę.

Washington, spal. 18. — Va-
kar pusiau sergantis Amerikos
Darbo Federacijos prezidentas
Samuel Gompers pakilo iš lo-
vos ir nuėjo darbo ir kapitalo
konferencijon ginti darbininkų
unijas, kurioms antmetamas
bolševikizmas ir veikimas
prieš vyriausybę.

Nes aną dieną konferencijo-
je iš kapitalo kuopos pasigir-
do užmetinėjimai, buk bolševi-
kizmas Suv. Valstijose platinan-
mas per darbininkų unijas,
buk unijos veikiančios prieš
šalies vyriausybę.

Gompers karį tiesą pasa-
kė ponams kapitalistams ir ki-
tiems šovinistams pažymėda-
mas, jog bolševikų veikimas
ujiose, tai tik prasimanymas
su aiškiu tikslu pakenkti orga-
nizmotam darbiui.

Jis pranešė, jog Am. Darbo
Federacijoje priguli apie pus-
penkto milijono darbininkų.
Jie turi šeimynas ir todėl re-
prezentuoja ketvirtą dalį visų
Suv. Valstijų gyventojų.

Karės metu šalies vyriausy-
bė labiausia parėmė ne kas ki-
tas, kaip tik tie patys milio-
nai darbininkų. Jie davė vy-
riausybei pinigų, jie pasišven-
tė su darbais.

Ir šiandien ima rasties tokių
drauolių, katrie darbininkams
užmetinėja nebutus daiktus.
Amerikos darbininkai yra iš-
tikimesni savo vyriausybei už
tuos, katrie drįsta darbinin-
kams primesti bolševikizmą.

Be to, atstovas (kongresma-
nas) Gallagher sako, jog tie
atstovai, kurie karščiausia pa-
tarė priimti pasportinį bilių,
visai nereprezentuoja tų dis-
triktų, kur gyvena ateiviai.

Sulig priimto biliaus (įstaty-
mui projektas) po karės per-
ištisus metus visi atkeliaujan-
tieji į Suv. Valstijas ateiviai
su savimi turi turėti pasportus,
nes be pasporto čia nebus į-
leidžiami. Pasportai turi but
paliudyti S. Valstijų konsulių.

giai grumoją visoms viešpati-
joms.

Štai priemonės prieš bolševikus.

1. Neleisti jokiems savo lai-
vams su prekėmis plaukti į
bolševikų uostus ir į savo nos-
tus nepriimti bolševikų laivų.
2. Reikalingas nebolševikiš-
kai Rusijai prekes siųsti per
nebolševikiškus uostus.
3. Neduoti pasportų norin-
tiems keliauti bolševikiškon
Rusijon ir nepripažinti bolše-
vikų pasportų. Išimty gali
but daromos tik pasitarus su
talkininkais ir sąjunginėmis
viešpatijomis.
4. Neleisti bankoms duoti
kredito bolševikams arba ves-
ti kokią nors prekybą bolševi-
kiškoj Rusijoj.
5. Pertraukti visokių susi-

D'ANNUNZIO MANIFES- TAS Į SERBUS.

Serbi, o mūsų palikę
žemės; bulvės
neapkaustos
Fiume, ir maži na-
kapitonas d' Annunzio skel-
bė į serbus manifestą, kuria-
me tarp kitako sako:
"Serbai! Negyvuoją jokios
kliutys gražiam sugyvenimui.
Fiume norai yra pasilikti prie
Italijos.

"Prekybos laisvė Adriati-
koj jums neuždrausta, bet ga-
lės dar but padidinta jūsų
naudai. Vienatinė šiandien
kliutis — tai politikinės intri-
gos ir svetimų šalių auksas.
Jie pageidauja karės prieš
Italiją. Fiume apylinkėse ran-
kioja spėkas su tikslu užimti
miestą, kurio piliečiai su lais-
vanoriais gins jį ligi mirties
ir galutno sunaikinimo."

AZERBAIJANE PAKILUSI REVOLIUCIJA.

Londonas, spal. 19. — Gauta
žinių, jog Persijos provincijo-
je Azerbaidžane pakilusi revo-
lucija. Gyventojai nepaten-
kinti padaryta santarve Per-
sijos vyriausybės su Anglija.

RUSAI ATSPRAŠO UŽ NU- PLAKIMĄ KAREIVIO.

Omskas, spal. 18. — Visos Ru-
sijos valdžia (Kolčako val-
džia) išreiškė apgailestavimą
ir atsiprašė Suv. Valstijų už
nuplakimą amerikoniško ka-
reivio Sperling.

Tą kareivį buvo nuplakę
gen. Kalnikovo kazakai Sibe-
rijos miestelyj Irman.

BELGAI ČIA PERKA DAU- GELĮ MAŠININIŲ IRAN- KIŲ.

Washington, spal. 17. — Ka-
rės departamentas paskelbė,
jog belgų žemdirbystės orga-
nizacijos šioj šalyj už \$2,750,
000 perka visokių žemdirbys-
tei mašinų ir kitokių įrankių.

Washington, spalio 18. —
Kongreso atstovas Dallinger
iš Mass. valstijos padavė kon-
gresan bilių, sulig kurio per
6 mėnesius arba ilgiau turi
but uždrausta išvežimas euk-
raus iš Suv. Valstijų.

nešimus pašta ar telegrafu su
bolševikiška Rusija.

Maršalui Fochui instrukcija.

Toliaus maršalui Fochui
duota instrukcija pranešti Vo-
kietijos vyriausybei, jog anglų
ir prancūzų karės laivams
Suomijos užlajoj įsakyta blo-
kuoti visus bolševikų uostus
ir sulaikyti visus laivus, plau-
kiančius į bolševikų uostus.

Notoje talkininkai pažymi,
jog bolševikai su savo interna-
cionalinės revoliucijos progra-
ma grumoją visam pasauliui.
Tad tą pavojų reikia nustelbti
dabar pačioje pradžioje.

Talkininkai pranešė Vokietijai,
jog aplink Vokietiją bloka-
da panaikinama tik tomis są-
lygomis, kad ji neturėtų jokių
bendrų ryšių su bolševikų Ru-
sija.

Naujos 8 respublikos reikalauja pripažinimo

LIETUVOS RESPUBLIKA REIKALAUJA PRIPAŽINIMO.

Londonas, spal. 18. — Vietos latvių pasiuntinystė (lega-
tion) praneša, kad sekančios naujos respublikos reikalauja pri-
pažinimo:

Estonija, Georgia, Kubanijos, Latvija, Lietuva, Ukraina,
Azerbaidžan ir Šiaurinis Kaukazas.

Tos visos naujai įsteigtos respublikos pirm karės skaitėsi
Rusijos provincijomis.

Tų respublikų atstovai vyriausiajai taikos konferencijos
tarybai indavė peticiją, kurioje pasakyta:

1. Pripažinti kiekvieną iš augščiau paminėtų respublikų
nepriklausomomis viešpatijomis.
2. Kuoveikias nustatyti toms respublikoms teritorijalius
rubežius, patikrinti finansinį, ekonominį ir kitus klausimus,
paeinančius iš to pripažinimo fakto.

DENUNCIUOJAMA TAIKOS KONFERENCIJOS TARYBA.

Londonas, spal. 18. — Laikraštis London Times denun-
cijoje vyriausiają taikos konferencijos tarybą, kad šita su nu-
sižemiminiu maldauna vokiečių pagelbėti jai veikti prieš bol-
ševikus.

Tame "maldavime" vokiečiai mato talkininkų silpnumą
ir todėl visoj Anglijoj abejojama apie von der Goltzo atšauki-
mą iš Pabaltijos.

TRUKSMAS UŽ SIUNTIMĄ KAREIVIŲ SILEZIJON.

Esama žinių, jog ir Lietuvon
norima siųsti kariuome-
nė.

Washington, spal. 19. — Už-
vakar senate pakelta kiek
trukšmo, kam šalies vyriausy-
bė iš Amerikos siunčia 5,000
kareivių Silezijon.

Šita kariuomenė siunčiama
Silezijon prižiūrėti ten įvyk-
siančio vokiečių ir lenkų gy-
ventojų plebiseito. Kai kurie
senatoriai už tai aštriai užsi-
polė prieš vyriausybę reika-
laudami, idant ji nurodytu,
kaip daug bus tokių amerikoni-
škų ekspedicijų į visus žo-
mės kraštus.

Senatorius McCormick prane-
šė jis turis informaciją, jog
yra sumanymas vieną ameri-
konišką brigadą pasiųsti ir
Lietuvon.

Kiti senatoriai išaiškino, jog
karė dar nepasibaigusi, pre-
zidentas turi teisę be pasiklau-
simo kongreso siųsti kariuo-
menę, kur tik ana yra būtina
reikalinga.

Tuomet opozicijonistai se-
natoriai pažymėjo, ve kodėl
jie ir norį perdribti taikos
sutartį taip, kad Amerikai at-
eityj nebutų reikalo siuntinė-
ti kariuomenės į visas pasa-
lio dalis.

UNGARIJA NORINTI KA- RALIAUS.

Budapestas, spal. 19. — Un-
garijos premjeras Friedrich,
andai kalbėdamas į rojalistų
deputaciją pažymėjo, jog di-
džiama Ungarijos gyventojų
norį monarchijos, norį kara-
liaus.

PRIEŠ BRANGENYBĘ BUS MOBILIZUOJAMOS MOTERYS.

Washington, spal. 19. —
Generalis prokuroras Palmer
suplenavo sumobilizuoti motė-
ris kovai prieš pabrangimą
pragyvenimo.

GAL BUS DEPORTUOTA 1,747 SVETIMSALIAI.

Jie buvo atsisakę tarnauti ka-
riuomenėje.

Washington, spal. 19. — Už-
Priverstino kareiviavimo metu
daugelis buvo pašaukta ka-
reiviauti svetimsalių, turėju-
sių pirmuosius pilietybės raš-
tus.

Dabar paaiškėjo, kad iš
svetimsalių 1,745 vyrai buvo
atsisakę kareiviauti, atsisaky-
dami but šalies piliečiais.

Šitas klausimas paduotas
kongresui biliaus formoje. Pa-
reikalauta juos visus depor-
tuoti, kaip negeistinus šiai ša-
liai žmones. Ir, pramatoma,
kongresas atsineš prielankiai
į pareikalavimą.

ATSARGIAU SU GRYBAIS.

Joseph Hampel, 4 metų,
6925 Dorchester ave., pavai-
gęs namie išvirtų grybų mirė.
Kiti trys Hampel šeimos na-
riai nuo grybų susirgo.

AUSTRIJA RATIFIKAVO TAIKOS SUTARTĮ.

Vienna, spal. 18. — Austrijos
nacionalis susirinkimas vakar
be jokių debatų ratifikavo tai-
kos sutartį.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

Londonas, spal. 19. — Iš
Gelsingforso pranešama, jog
gen. Yudenio kariuomenė pa-
ėmė Krasnoje Sielo.

Suomijos generalis štabas
praneša, kad Kronštadtas pa-
sidavė pračio penktadienio
vakare.

Paryžius, spal. 19. — Jei
Petrogradas puls ir bolševi-
kams prisiartins paskutinės
valandos, čia prisibijoma, i-
dant gen. von der Goltzo ka-
riuomenė neapsikastų Pabal-
tijoj. Pramatoma, jog vokiečiai
imsis patvarkyti Rusiją, ku-
met ta pakils iš griuvėsių.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year\$5.00
Six Months\$3.00
Thursday's Edition\$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

Lietuvių Katalikų Dienraštis

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedėdienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams\$5.00
Pusmetiui\$3.00
Prenumerata mokasi išskaido. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permaitinti
adresą visada reikia prisijungti ir senas
adresas. Piniginę geriausia siųsti išper-
kiant krasoje ar ekspresu "Money Order"
arba įdėdant pinigų į registruotą
laiską.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Lietuvos Valdžia ir "Draugas".

Pas M. Šlezevičius yra socialistas. Jam dukart esant Lietuvos ministrų pirmininku, mūsų tėvynė dėjo mokesčius, užsitraukė paskolas, o išleisti pinigų apyskaitos nematė. "Draugas" nori, kad žmonės, duodantieji pinigų valdžiai, galėtų žinoti, ką ji su jais daro. Tos teisės nenori "Naujienuos", nes jos bijosi, kad "klerikalai" galėtų ją pasinaudoti.

Liaudies ir jos atstovų kontrolė ant viešpatijos izdo visuomet buvo ir bus kertiniu akmeniu kiekvienos demokratiskai valdomos viešpatijos. "Naujienuos" to nepripažįsta. Todėl tas dienraštis gali būti pono Šlezevičiaus organu, bet negali būti demokratišku laikraščiu.

Faktas yra, kad naujoji vidurinė paskola yra užtraukta, ma be viešo apsvaistymo teisėtame Valstijos Tarybos surinkime. Tame mes matome didelį trukumą. Tačiau mes nenorime nei panaikinti tą paskolą, nei atidėti ją vėlesniai laikui, o tikrai norime, kad trukumas būtų atpildytas. Nei vienas asmuo negali pareikalauti, kad ponai ministrai tą padarytų vėliau, ko jie tyčia nepadarė anksčiau. Bet draugija sudėjusi milijoną dolerių ir galinti jį įteikti ir neįteikti.

Kaip Anglijoje karaliai iš Tudarų giminės nenorėjo pripažinti žmonėms teisės ant tėvynės izdo, taip šandien Lietuvoje p. Šlezevičius ir "Naujienuos" nenor, kad žmonės žinotų, kur ministrai deda viešus pinigus. Bet Anglijos žmonės privertė karalius pasiduoti parlamento kontrolei. Taip ir Lietuva turi privesti savuosius, kad neužtrauktų paskolos be formalio Tarybos pritarimo, ir kad Taryba nepritartų negavus apyskaitos iš to kaip tapo suvartoti mokesčių pinigai.

Norėdami ramybės mes daug kartų nusileidome, matydami, kad iš Lietuvos izdo, socialistams jį valdant, sriuvėna vieši pinigai šimtais tukstančių ir milijonais, mes tytylome. Bet tuomi tylylėjimu susilaikėme, kad svetima ka-

riuomenė užėmė Kauną, Lietuvos telegrafus, telefonus ir t. t. Socialistai niekuomet nenorėjo Lietuvos atsidalinimo nuo Rusijos. Gazdindami tevinę sabotažą jie apėmė joje ministerijas, ir jas laikė iki pat rusams apimant Lietuvą, bėveik iki apgarsinant, kad Lietuviai patys gražumu susijungtų su Rusija, o jei ne tai bus pripažinti išdavikais.

Šiandien Lietuvoje susidarė bailsu. Pinigai reikalingesni daugiau negu visada, bet nežinia ar mūsų penktoji ministerija nepakriko bailsajai nelaimei užėjus. Tai-gi žemina ar bus kam priimti paskolos pinigų. Mes padarytume, gal, nepataisomą klaidą, jei sustabdintume paskolą. Iš kitos pusės neprotinga būtų milijoną dolierių palikti be aprūpinimo, kol nežinia, kaip stovi dabartinė Lietuvos ministerija. Todėl dabar reikalingas sudaryti Lietuvos Paskolos Draugiją turi būti aiškus visiems.

Nenusigąskim.

Pavojus Lietuvos neprigulmybei yra rimtas, bet jis yra tikrai pavojus, o ne pražutis. Vokietija 1918 metų pabaigoje buvo nelaimingesnė negu Lietuva dabar. Tekia Vokietija atkuto ir nuolat stiprėja. Tiesa, tas jos sustiprėjimas ir padarė mums pavojų, bet dar ne šandien viskas baigiasi. Rytoj gal būtų geriau.

Be abejonės Lietuvos žemėje dabar eina karė. Vienoje pusėje yra latviai su lenkais, o ju užpakalyje nesirodys, bet tikrai ir naudingiausiai veikia talkininkai. Prieš juos visus kiton pusėn aiškiai stoja nebolševikiškoji Rusija, generolo Yudenico valdoma. Užpakalyje pasislėpę veikia vokiečiai duodami rusams visas tikras lajegas.

Negali sakyti, kad Lietuva turėtų džiaugtis tuomi, jog jos žemėje eina dabar karė baisesnė negu kūr nors kitur. Bet dar nereikia prastoti vilties. Didėsnė buvo nelaimė, kuomet 1914 ir 1915 m. Lietuvoje susirėmė vokiečiai su rusais. Kur du pešasi ten trečias naudojasi. Mes iš to turėjome tiek naudos, kad pricijome prie neprigulmybės. Ta mūsų neprigulmybė buvo silpna delto, kad neturėjome ir neturime, įgudusių politikų, gerai mokačią pasinaudoti aplinkybėmis.

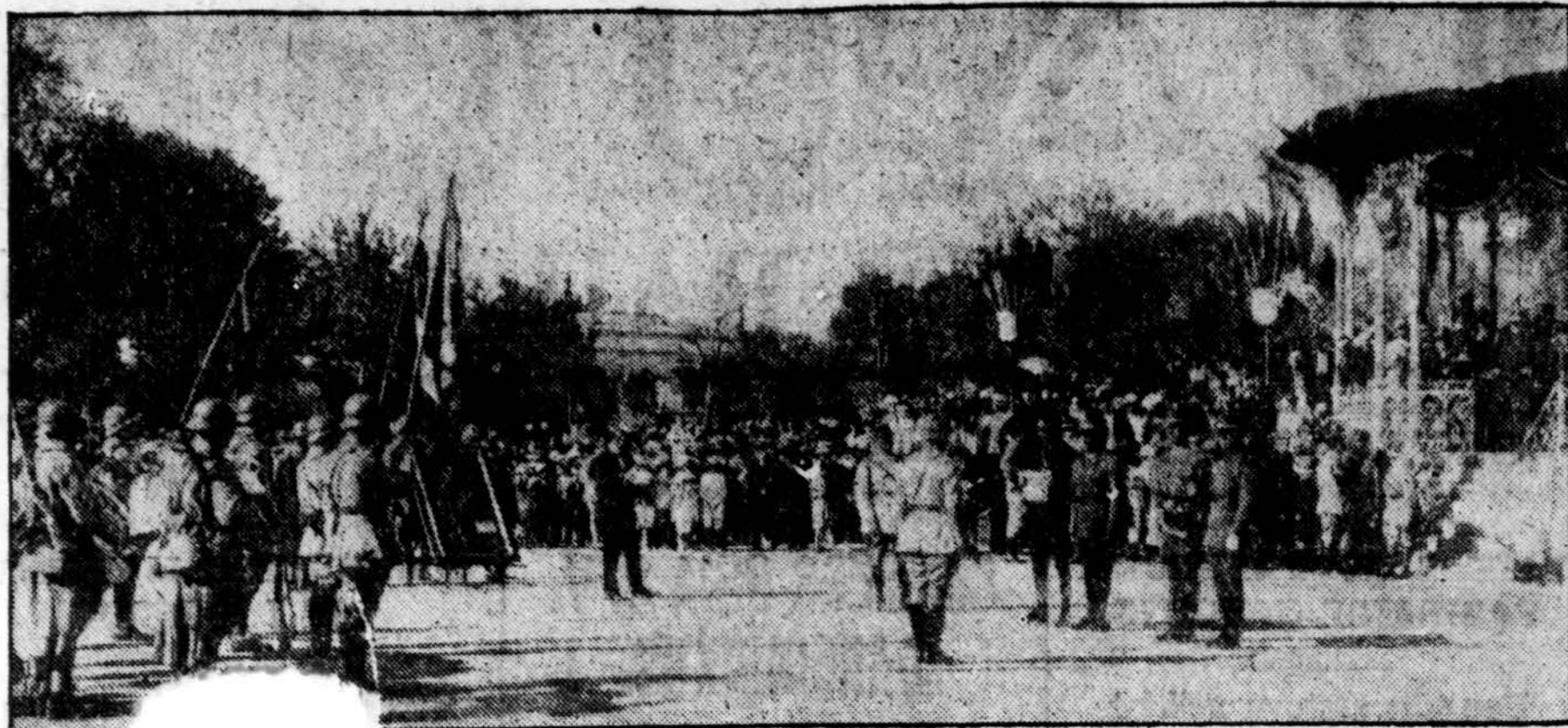
Dabar jau reikėtų tikrai politiką vesti ir akylai naudotis aplinkybėmis. Mūsų diplomatai jau perėjo vienų metų prityrimų mokyklą. Ateitis parodys, ar tos mokyklos užteks, kad galėtų išlaikyti savo neprigulmybę. Profesorius Valdemaras dabar stoja į paskutinius kvotimus.

RED. KORESPONDENCIJA.

"Naujienuos" Redakcijai Chicagoje.

Labai ačiū tamistoms už pataisymą kalbos klaidų. Vienur žmonės sako "supančiavo", kitur "supančiojo". Jus išrandate, kad reik sakyti "supančiojo" taip kaip sakosi "bučiojo", ne "bučiavo". Mat žodžių pradžia yra pančiuoti, bučiuoti. Užtat kur pradžioje sakosi oti, pvz. vaikščioti, ten reikia sakyti vaikščiaavo ne vaikščiojo. Ar ne? Kur yra šluoti, ten reikia sakyti šlojo, o kur yra daboti ten reikia sakyti dabavo. Nesistebėkite susimildami. "Draugas" visų tų naujienuos nežinojo.

Šakių apskrityje Lietuvoje žmonės būtinai vadina trumpą susilaikėme, kad svetima ka-

it. Biliuno iš Lietuvos armijos La Pallice mieste, Prancuzijoje.

Laiškas iš Lietuvos.

Idomios žinios iš Šakių apskrityje.

Mylimas Broliuk, Kunigėli!

Labai džiaugiamės gavę nuo Jūsų pasveikinimą ir kad esate sveiki. Mes Lietuvoje, kurie li-kome gyvi, tuo tarpu sveiki. Aš per karę gyvenau Bridžiuose lig 1918 metų, gi paskui persikėliau į Usus. Tėviškę palikau broliui Jurgiui, jam sugrįžus iš vokiečių nelaisvės. Su juo gyvenau drauge keturis mėnesius, paskui persikėliau į marčias į vyro tėviškę, nes tenai ir buvo reikalinga šeiminiukė ir šeiminiukas. Darbo daugybė, nes karė metu tapo ukės išdegintos, gyvuliai ir padarai ugnies ir prieš sunaikinti. Iš visos ukės triobų, tik liko klėtis nesudeginta. Tvirtus, vienus seniaus pastatė, o kitus šmet statome; jau gatavi, tik dar nepabaigti dengti. Stuba pastatyti tik tam tarpui pragyventi, kol kitas pasistatysime, nes dabar Lietuvoje viskas labai brangu: pinigai be vertės. Dabar, kaip Lietuvos valdžia stoja, lengviau yra žmonėms gyventi, tik ta nelaimė, kad mano vyras pakliuvo į lietuvių kareiviją. Tai tokiu būdu likau našlė. Mano vyro tėvai yra taip-gi mirę. Ukis likęs nerašytas kaip ir Bridžiuose. Mano vyras turi vieną brolių Amerikoje. Kun. Moleikaitis, Amerikoje, yra jo dėdė. Žemės 77 margai.

Iš mūsų giminės daugiausia niekas neišdeginta, nenumirė. Smilgių Visigirdai, Bliuviškių Adomaičiai ir Vaitiekuprių Banaičiai geriau laikosi kaip prieš karę. Tėviškę, Jakaitynę, dikičai vargino su arkliais ir daug nuostolių turėjome. Bet didžiausia nelaimė buvo tai 1917 metais. Kad atėmė abudu tėvus mirtis, aš likau viena serganti tarp svetimų. Aš ir išsiregavau du mėnesius ta pačia liga kaip ir tėvai. Giminės visi atstojo nuo visko. Net tikras mamytės brolis, Saliamonas Banaitis, išsižadėjo savo seserai paskutinį kartą patarnauti. Net už metų laiko bijojo tos vietos lankyti, nes kalba buvo, kad tai užkrečiama liga. Kunigai iš ambonijos skelbė, kad saugotis tos vietos, kur serga kruvinąja, bet są.

Bonais ten vadina augalo vaisius, kurie mažu kuo skiriasi nuo pupų. Apskričio paprusė tą pupų rūšį vadina šebelbonais. Jūs mokslininkai rašo: "Vienai bizniškai Amerikos lietuvių organizacijai Lietuvos valdžia pavedė parduoti šioje šalyje Lietuvos valstybės bonų už \$1.000.000". Turbut jauna ta organizacija, kad jos kasos dar tebėra bizniškos. Kas žin ar jūs negalėtumėte mums pranešti už kiek dolierių ji jau pardojo tų bonų. Mes dar geriau išmoksimė lietuviškai kalbėti, jei jūs pasakysite ar valdžios bonai yra gardešni už šebelbonus?

Dievas visus aprupina. Atsirado drasuolių, kurie sergant ir numirus patarnavo. Tėvelį laidojant aš patarnavau, nes dar sveika buvau. Mamytė apsirgo kuniga su šventais Sakramentais parupinai ir po viso triušio ir aš guliau į lovą. (Tėvelis mirė rugpjūčio 10 d., 1917 m. Mamytė mirė rugpjūčio 17 d., 1917 m.).

Pas mus daugiausia tarnavo sergant Skaistgiriai: Marcelė ir tėvai; taip-gi Pečkytė. Kaimynai ir radosi prielankių.

Zeglių Šniokaičiai (sesers Marcelės šeimynėlė) laikosi vidutiniai. Nuostolių turėjo tik arkliausose.

Iš kunigijos, visi šmet lankosi po tėvynę pas gimines, nes kitiems sykais negalėjo važinėti—nebuvo leidimo; kiekvienas turėjo būti ant vietos. Kun. Tautkevičius sugrįžęs iš Rusijos ir pasimirė. Palaidotas ant Lukšių kapinių.

Šakiai pavirto net į didelį miestą, nes Naumiesčio apskritis panaikintas: dabar Šakių apskritis. Šakiuose jau antrai metai kaip yra gimnazija. Visgirdų Jonukas ir Mariutė lanko Šakių gimnaziją. Vosylus dar neseniai grįžo iš Rusijos. Kalba, gerokai praturtėjęs. Jievtės (Gustainiukės-Vosylinės) mergaitė tebėra Bliuviškiuose nuo to laiko kaip jų buvute Lietuvoje. Ją leidžia mokyti. Nežinau ar išlaikė kvotimus į gimnaziją.

Lukšiuose turime naują kleboną. Senasis pasimirė pradžioje karės. Ligi neseniai klebono vietą užėmė kun. Stanaitis, kuris dabar liko už vikarą. Sintautuose vikaru kun. J. Luckus, gi Šakiuose kun. Vaitiekaitis. Lukšių bažnyčia buvo sudegusi. Šmet sutaisė ir jau naudoja. Sintautų parapija labai laiminga, nes per karę iš visos parapijos tik aštuonis ukininkus išdegino.

Mes su gyvuliais, raguotais, avimis ir kiaulėmis negalime skysties: raguotųjų 9, avių 27, kiaulių 11. Tik sunku su arkliais. Iš seniau aš radau du, paskui du pirkome, tai buvome susitaisę visą ketvertą. Bet nelaimė, pavasaryj geriausia kumelė krito, tai dabar likome tik ant trijų. Sunku nupirkti, nes gera kumelė kainuoja ligi 4,000 rublių.

Apsirengti turime nebologian kaip prieš karę. Kaip viskas krautuvėse įbrango, tai žmonės omė branginti naminius. Dabar kasdieniniai drabužiai daugiausia namų darbo: ir skaros, ir bliuskos, ir viskas. Į bažnyčią šilkais dabinašės, nes tie vienai su kartunu.

ŽINIOS — ŽINELĖS.

Mintaujoje vokiečiai du kartu darė sukilimus prieš Latvių valdžią. Vokiečių ešeloni vis tebetraukia per Joniškį į Mintaują.

Latvių vyriausybė persekioja Palangos lietuvių ir konfiskavo "Pal. Žvejį".

Lenkai žiauriausiai persekioja žmones. Daugelyje vietų įvesta baudžiava. Žmonės priverstinai varo į dvarus laukų darbus dirbti.

Vilniuje smarkiausiai siaučia lenkų cenzura, persekiodama lietuvių spaudą.

Praeitą savaitę lenkai rengė visoje Lietuvoje sukilimą prieš dabartinę valdžią. Sukilimas laiku sustabdytas.

Daugelyje vietų aplink Kauną lenkų legionieriai (P. O. W.) supjaustė telefonų vietas ir stulpus ir pagadino kelius.

Naktį rugpjūčio 29 d. Prancūzų Misijos automobilyje iš Vilniaus buvo atvykę lenkai — legionieriai. Sako, kad jie važiuavo pasveikinti "naują" valdžią, bet apsilvė...

"Laisvė," Kaunas.

te. Bet, tuomi sykių tėvelis buvo palaidotas, mamytė tą dieną buvo mirus, o man tą dieną kunigą vežė, tai nebuvo kam nei pasakyti. Prašiau, kad šaltysius paduotų žinias apie mūsų stovį.

Lietuvos naujienas sunku aprašyti: daug visko atsitiko per tiek laiko, tik gal sulauksime kada bus galima tankiau susirašyti. Linkiu visiems geriausios sveikatos.

Liudvika Jakaičiūtė-Moleikaitienė.

Usai, Lukšių parap.

Rugsėjo 1 d., 1919 m.

ATSISAKYMAS.

Sept. 8, 1919.

Ponui J. P. Pajauskas rašt. Lietuvių Spaudos Bendr.

3253 S. Morgan St. City.

Brangus Tamista:

Jūsų laiškas rašytas Rugs. 6-tą 1919. Kuris praneša man kad esu išrinktas direktoriumi Lietuvių Spaudos Bendrovės, metiniame šerininų susirinkime, laikytame 29 d. Rugs. 1919, mane labai nustebino; nes aš nebuvau minėtas šerininų susirinkime nei manęs klausiasi ar aš sutiksiu būti direktoriumi jūsų korporacijos. Toliau jūsų laiškas praneša kad 8 d. Rugs. 1919. įvykis direktorių susirinkimas Lietuvių spaudos Bendrovės ofise, kuriame aš turėjau dalyvauti kaip naujai išrinktas direktorius.

Gaila man kad aš negaliu apsiminti būti direktoriumi Lietuvių Spaudos Bendrovės, nes svarbus užsiėmimai man to nedaleidžia. Tatai tariau širdingą ačiū valdybai, direktoriams ir šerininčiams Lietuvių Spaudos Bendrovės už užsitikėjimą koki jie manyje turi ir užtikrinu kad ku tik galėsiu suselpti tą korporaciją su didžiausiu malonumu patarnausiu, tik

KUR?

Kur mūsų broliai pjojęjėliai, kad pievoj nevalioja, O mūsų sesės grebėjėlės lankoj nedainuoja. Kur mūsų šandie žilgalvėliai, kad rugelių nelanko, O mūsų broliai mažesnieji kaimenių nevaiko. Broliai karę iškelia su priešų kovoja, O mūsų sesės geltonkasės brolių dejuoja. Ten rugelių mažą yra, nereik nei lankyti, O kaimenių tokiu būdu nereik nei ganyti.

Tėvynės Sunus.

dabar negaliu būti direktoriumi. Velydamas minėtai Lietuvių Spaudos Bendrovei, jos valdybai ir direktoriams visokios pasekmės ateiityje, esu

Su pagarba jums

JOSEPH J. ELIAS.
J. J.: O G. (Apr.)

THE VALUE OF AN ACRE HOME.

NAMŲ SU AKERIU ŽEMĖS SVARBA.

Viena iš priežasčių delko pakilo taip labai pragyvenimo kainos yra ta, kad mažą dalis amerikiečių turi nuosavių namus. Sulyginant su Europos šalimis, tai 30 nuosimėjų namų savininkų Amerikoje yra mažiau, kaip Europoje. Namų nuoma pakilo nepaprastai greitai ir skaudžiai atsiliepia daugelio žmonių gyvenime. Be to, daugelis ima savo maistą iš artimiausios grosernės. Groserninkas turėdamas dideles išlaidas turi brangiai imti už prekes. Kostumeris turi apmokėti ir maisto kainas ir groserninko namų išlaidas.

Federalė valdžia pastebi, kad daugiau žemės turi pereiti į žmonių nuosavybę, norint pagerinti pragyvenimą. Net Rhode Island valstijoje, kuri yra labiausia apgyventa, ant kiekvieno žmogaus išeina po du ir pusę akero. Kad gyventojų gerovė pasitaisyty, reikia, kad atsirastų daugiau namų savininkų su vienu akieriu žemės. Neuztenka del gerovės turėti vien triobą, reikia prie jos žemės, kad būtų kur užsivesti daržą, ir tokiu būdu sumažinti sau išlaidas. Kiekvienoje beveik šeimynoje yra žmonių, kurie negali dirbti dirbtuvėje. Jie galėtų dirbti daržuose, iš kur daugiau kaip pusę savo maisto šeimyna galėtų gauti. Be to, kiekvienam reikalingas yra geras oras, pasimankštinimas. Daržas prie namų tam duoda progą. Vartojimas šviežių augalų daro gerą intekmę į sveikatą ir į jėgas. Tai turėtų rūpėti kiekvienam žmogui.

Tris dalykus suteikia vieno akero namai:

1) Geresnę sveikatą.

2) Neprigulmybę ir pragyvenimo mažesnes išlaidas.

3) Užtikrinimas sau lengvesnio pragyvenimo, netekus darbo.

Gyvenimas susikimšus kambariuose yra priežastimi ir fiziško ir doriško puolimo. Nuosavi namai su akieriu žemės tokią priežastį pašalina: duoda daug šviesos, saulės šilumos, paliausuoja nuo susikimšimo.

Amerikoje tiek yra žemės, farmos kitos taip didelės, kad

daugybei žmonių gali užtekti žemės ir nebrangiai. Dabar daug žemės neapdirbama, o ji apdirbta nešų daug maisto ir pragyvenimas atpigty.

Pažūrėt į vaikus. Kiek jų sunykusių, menkų. O kodėl? Kad gyvena sugrusti angštai, kvėpuoja sugedusiu oru, negauna šviesos. O ar taip būtų, jei šeimyna turėtų namus su akieriu žemės. Daug įvairių ligų viešpatauja miestuose del angšto gyvenimo ir blogo oro. Jei miršta kudikis, viešpatija netenka piliečio, o kiek likusių gyventi yra be vertės ir nenaujingais visuomenei. Gėda didmiesčiams. Amerikonai didžiuojasi savo gerove, o tuom tarpu apie 70,000,000 yra benamių, o tik 30,000,000 turi nuosavių namus. Apie 40% uždarbo kiekvieno žmogaus yra praleidžiama maistui. Jei kas turėtų namus su akieriu žemės jis nupigintų savo pragyvenimą ant 60%, nes nemokėtų randos, o daržas duotų daug maisto.

Miss Harriet Fuller, Vyresnėji Nursi Lankytojų Draugijos Chicagoje, praneša, kad du trečdaliu nupuosusių vaikų, du trečdaliu liguistų vaikų, vienas trečdalis nesumanių motinų ir du trečdaliu tėvų pagėgelių yra iš persigrudusių namų. Iš penkiasdešimties negabių vaikų be laipsnės mokyklos 43 gyvena tokiuose namuose, kuriuos valdžia turėtų liepti nugriauti.

CICERO LIETUVIŲ DOMAI!

Kas tiktai iš Cicero norite gauti "Draugą" arba paduoti jį apgarsinimą, ar kokį darbą (jobą) kreipkitės prie p. A. Valančiaus.

1442 So. 49-th Ave.

Pas jį galima gauti maldaknygių ir kitokių knygų.

Pasinaudokite.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos geras pritaikinti akiniai bus palengvinami del Jūsų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudimo, kuomet rauda lėsliai ir kruv, kuomet skaitai ar siuvi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akių. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarimą už prisipauną kainą net taip žemai net ir 15.00.

Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18

Temykite į mano parą.

Valandos nuo 7 val. išryto iki 9 val. vakare. Pamedėlais, Seredomis ir Petnyčiomis.

JOHN SMETANA

Akių Specialistas

1801 S. Ashland Av. Chicago

Examinas suteikiamas dykal.

Kampos 18-tos gatvės.

2-čios lubos virš Platt'o aptiekos.

Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18

Temykite į mano parą.

Valandos nuo 7 val. išryto iki 9 val. vakare. Pamedėlais, Seredomis ir Petnyčiomis.

JOHN SMETANA

Akių Specialistas

1801 S. Ashland Av. Chicago

Examinas suteikiamas dykal.

Kampos 18-tos gatvės.

2-čios lubos virš Platt'o aptiekos.

Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18

Temykite į mano parą.

Valandos nuo 7 val. išryto iki 9 val. vakare. Pamedėlais, Seredomis ir Petnyčiomis.

JOHN SMETANA

Akių Specialistas

1801 S. Ashland Av. Chicago

Examinas suteikiamas dykal.

Kampos 18-tos gatvės.

2-čios lubos virš Platt'o aptiekos.

Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18

Temykite į mano parą.

Valandos nuo 7 val. išryto iki 9 val. vakare. Pamedėlais, Seredomis ir Petnyčiomis.

Lietuviai Amerikoje.

ROCHESTER, N. Y.

Kareivių vakaras.

Spalio 5 d. sugrįžusieji lietuviai kareiviai surengė savo draugams bei draugėms gražų vakarėlį. Buvo tai vakarienė su plačiu programu. Iš visoko matėsi, kad mūsų kareiviai rengėsi prie to rupestingai. Ypač daug pasidaravo P. Milevičius ir A. Norkevičius. Judvieji rūpesniai viskas taip gražiai buvo sutvarkyta, kad tikrai malonu buvo dalyvauti tokiame prakilniam susirinkime. Vakarienė puikiai pagaminta; sveikinimai kopūciais papuotė, visur vėliavos, gėlės, žaliūnėnai, o tarp jų elektrinės lemputės, iš žvaigždutės spindėjo. Tarp tų žvaigždutės viena ypatingai spindėjo, nes buvo didesnė už kitas ir auksinė; po ją stovėjo stalas uždengtas Amerikos vėliava, apstatytas palmėmis, o ant stalo didžiausias gėlių buketas su parašu: "J. no Gudino pagerbimui — nuo draugų." Mat iš arti 100 jaunųjų, išskelavusių iš šios kolonijos kariuomenės, jis vėnas žuvo karės lauke.

Vakara atidarė A. Norkevičius gražia prkalba, linkėdamas, kad tarp jaunimo visose bujotų draugiškumas. Po to p-lė C. Nevedonskiutė, apsisitaisius Amerikos vėliava, ant stiečiaus sugiedoj Amerikos himną, o p-lė K. Dubisa, apsisitaisius Lietuvos vėliava, sugiedoj Lietuvos himną.

Laikė vakarienės tarpais griežė vyčių orkestra, tarpais dainavo įvairius duetus, kvartetus mažos mergaitės ir didės merginos. Iš jų ypatingai pasižymėjo, kaip turinčios geras balsus, tai mūsų dvi soprano: p-lė K. Dubisa, kuri dainavo solo: "Kur bakažė samanota" ir "Pamylėjau," ir p-lė C. Nevedonskiutė, kuri dainavo: "Meilė" ir vieną anglišką. Jodvi tai tikrai buvo to vakaro papuošimas. Taip-gi mergaitė, E. Krajeriutė, gražiai pasakė eiles pritaikintas tai iškilmui, t. y. linkėjimai klebonui ir kareiviams. Apart to pasakyta keletas prakalbų ir gražių linkėjimų. Pirminis kalbėjo kun. J. Kasakaitis. Gražiai išdėstė lietuvių kareivių priedermes kaslink mūsų tėvynės, Lietuvos; nurodė, kad norint būti naudingais savo tautai, reikia pažinti jos dvasią, dabartinius reikalavimus ir troškinus, pažymėdamas, kad tik doras ir apsišvietęs jaunimas yra tvirtas tautos pamatas.

Po jo kalbėjo S. Klimaitis, pirmininkas vietinio skyriaus lietuvių legijono, t. y. Amerikos kareivių draugijos, prie kurios priklauso ir mūsų sugrįžę kareiviai. Jis ragino kiekvieną kareivį ir taip kiekvieną jaunimą patapti dabar Lietuvos kareivių ir kovoti už mūsų tautos laisvę.

Trečias kalbėtojas V. Gudinas nurodinėjo, kad kiekvienas kareivis laikytų gyvasties apdraudimą (life insurance), ką turėjo karės metu, nes tokiu būdu taupina pinigus. Galutiniai, T. Gudinas papasakojo juokingų šmotelių iš kareivių gyvenimo, kuomet visus gardžiai pajunkino.

Tarp tų linksmybių nepamiršta ir mūsų tėvynės reikalų. P. Milevičius, kuris buvo vakaro vedėjas, paprašė klebono papasakoti apie Lietuvos stovį. Kun. Kasakaitis nupiešė, nes mūsų tėvynė žengia prie laisvės, kokią kovą veda su jos priešais ir kad mūsų parama

jai yra reikalinga; galutiniai pažymėjo, kad šio vakaro žiedu būtų mūsų aukos, kurias sumestume ant mūsų tėvynės aukuro. Tas klebono balsas nepalikto tuščias, nes kiekvienas aukojo sulig savo išgalės.

Po 2 dol.: kun. J. Kasakaitis ir A. Stašaitis.

P. Milevičius \$1.05.

Po 1 dol.: P. Širvinskas, P. Eismontas, V. Pikunas, J. Černius, O. Jonikiutė, V. Uzdila, P. Burinskas, J. Sokelis, K. Dubisa, A. Širvinskas, A. Norkevičius, J. Stražinskas, J. Šaučiūnas, J. Velikis, P. Šlapeilis, A. Bernatavičiūtė, J. Bartmonas, S. Klimaitis, V. Gudinas, B. Jančitis, C. Gervickas, P. Kučinskas, S. Kriaučiūnas, V. Pakulskaitė, A. Žukauskas, A. Vėzelis, M. Vesavičius, A. Marcellionis.

Smulkių aukų \$3.95.

Viso surinkta \$37.00.

Šios aukos įduotos vietos T. P. skyriaus išdėdinti, K. Andriuskai.

To prakilnau vakaro programą užbaigė Lietuvos himnas ir triukšmingas šauksmas Valio Amerikos Prezidentui, Lietuvos Prezidentui, generolui Žukauskui; Valio laisva ir nepriklausoma Lietuva!

Vienas iš jų.

WATERBURY, CONN.

Teko man būti Waterbury, Conn. ir mačiau keistus lietuvių įpročius.

Vieną vakarą, su savo drauge, išėjau pasivaikščioti po "Brooklyn" arba po Bank gatvę. Beinaut pamaciau didelį būrį žmonių, pareinaut gatvę. Nustebus paklausiau savo draugės, iš kur tiek daug žmonių eina. "Iš moving pikėrių," atsakė mano draugė. Žinrui, eina vyrai, jauni ir seni, senos moterys su vaikais. Keista. Ar-gi negeriau būtų ir nenaudingai laiką praleistų mūsų žmonės, kad parėję iš darbo, vietoj eiti į "moving picture," pasiimtų katalikišką laikraštį arba gerą knygą ir pasiskaitytų. Jausty naudą sau ir kienėje liktų tie dešimtukai (dabar jau už dešimtuką nėra "šiovo"), kuriuos praleidžia žiūrėjimui į kokius ten, kartais visai netikusius, paveikslus.

Ant rytojaus teko užteiti pasikitus žmones. Bekalbant mums atėjo man nepažįstama moteris. Kada užsiminiau apie tokių lietuvių nesupratimą, matyt, kaip ta moteris pastatė akis ir nekaltai apie kokias 10 minutes.

Antras, negražus įprotis yra tas, kad nedėliomis vyrai išėję iš bažnyčios sustoja ant šalikelės, kad net praeiti negalima. Norėdamas praeiti, turi eiti viduriu gatvės. Svetimtaučiai tokį įprotį priskaito ne apsišvietimui. Kitur to nėra.

Ten Buvisi.

NEWARK, N. J.

Graži auka.

L. Vyčių 29 kuopa turi išleisus keletą tukstančių egzempliorių knygutės "Gyvenimo pamatai." Savo susirinkime, spalio 6 d., nutarė paaukoti vieną tukstantį tų knygutėlių Moksleivių fondan. Visas tukstantis tų knygutėlių bus pariduota ir pinigai atiduoti Moksleivių fondan. Knygutėlių kainą 10c. Šią knygutę kiekvienas lietuvis turėtų perskaityti, nes yra labai naudinga ir pamokanti. Ją parašė gerb. kun. J. Dobužis.

"Bonų pardavimas yra pirmas mūsų valdžios visuomenės sąmoningumo bandymas ir kartu žmonių pratimas taupyti."

Taupymo paprotys yra didis moralinis pažangos pažymys".

Ad. Prusas.

Prekybos ir Pramonės Banko Direktorius.

Knygyno komisija išdavė raportą, paaiškindama, jog vyčių knygynas jau galutiniai sutvarkytas ir jau galima pradėti knygų imti į namus skaityti. Tat draugijos ir kuopos, priguilnėjos prie Newarko Katalikų Centro, malonės paraginti savo narius, kad lankytų vyčių knygyną, nes, sulig N. K. Centro prašymo, vyčiai sutiko duoti naudoties knygynu katalikiškų draugijų nariams. Knygynas bus atdaras kiekvieną ketvergą vakarą nuo 8 iki 9:30 val., šv. Jurgio draugijos sveatinėje.

L. Vyčių 29 kuopa sutvėrė jaunųjų vyčių skyrių. Jau tas kė porą susirinkimą. Viskas gerai vyksta. Susirašė apie 50 vaikų.

Prakalbos.

L. L. Sargai buvo surengę prakalbas spalio 8 d. Kalbėjo p. J. Šaliūnas, tik ke grįžęs iš Lietuvos. Jis nupiešė dabartinį Lietuvos ir abelnei visos Europos padėtį. Daugiausia kalbėjo apie Lietuvos kariuomenę. Papasakojo, kaip narsiai jie kariauja už Lietuvos laisvę. Po jam kalbėjo p. Žiuris. Šis daugiausia kalbėjo apie reikalingumą visokių išdirbysčių Lietuvoje. Reikia pastebėti, kad kaip vienas, taip ir antras kalbėtojai nemaišė jokių partijinių dalykų.

Mžiukas.

RED. ATSAKYMAI.

P. Jurgiui Stankevyciui. Glen Lyon, Pa. Norint važiuoti į Lietuvą reikia kreiptis prie lietuvių Tarybų Ekzekutyvio Komiteto Washington. Laiškas reikia šitaip adresuoti: Lithuanian National Council 703 Fifteenth str., N. W. Washington, D. C. Laiškus galima rašyti lietuviškai. Tik dabar, prasidėjus kareli Lietuvoje ir Latvijoje, nelengva bus parvažiuoti į tėvynę.

P. Sherniui, Newark, N. J. Tokias žinias, kaip kad Talmista pranešė, laikraštis gali talpinti tik tada, kad kaltinamasis asmuo jau yra paduotas teisman.

SUTRAUKA REKOMSTRUKCIJOS DARBO.

KONGRESAS. Rugsejo 30 Senatas perleido Prezidento Wilsono parentą bilių, kad sumažinti pragyvenimo iškašis. Maistas laikomas šaltose sankrovose negali būti ilgiau, kaip 12 mėnesių ir reikalaujama, kad maistas turi turėti paženklinimą "dieną, kada ten indetas.

KARES DEPT. Statistikų Skyriaus generalis štabas praneša, kad iš 5,880 priešų nelaisvių, kurie buvo Suvenytų Valsčių rankose, rugs. 14 d., 1,832 buvo dar laikomi barakuose.

KOMERCIJINIS DEPT. Komercijiniai raportai rugs. 29 cituoja kablegramą, gautą iš Londono nuo Gen. Holis, kad Britanijos valdžia nuėmė išvežimų muitą nuo sėlyklų, alaus ir žuvies.

KOMERCIJA. 1). Pranešama iš New Yorko, kad daug geležinių prekių užsakymų

LAISKAI IŠ LIETUVOS.

Brangiausiųjų sesutė Onytė!

Visųpirmausiai linkėjame tau daug laimės ir geros sveikatos. Ir šiūnmi pranešu tau, jog esame visi gyvi ir sveiki, ko ir tau iš tikrų mūsų širdžių linkime. Atraišyk mums greitai, o mes tau ir-gi rasyšime tankiai ir atsiųsime savo paveikslus (del pertikrinimo, kad mes esame visi gyvi ir sveiki). Aš, Gabrielė, rašau tau tą mažą laišką, pranešdamą apie mūsų stovį ir likimą po nežmonišką ir baisiausio Europos karo, kuris tukstančius gyvybių yra prarijęs. Daug negrįžo mūsų mylimųjų brolių lietuvių iš narytų to smarkaus driežo. (Aprašysiu toliau kas kovoje žuvę raudais).

Nėra ramybės dar lyg šiam laikui. Mes paaukojom savo psukutinius jauniausius brolius už Lietuvą, laisvą, nepriklausomą valstybę!

Kur randasi mūsų Jonukas, Mokiukas-Kaziukas, Vacius Bedarbiukas ir daug, daug tavo pažįstamų; žodžiu sakant, visa Lietuvos jaunomenė, Suvalkų gub., Kauno gub. ir rytprusių jaunomenė. O Vilniaus gub. turi užmėg bolševikai (arba rusai-cielistai, tikėjimo ir krikščionių naikintojai). Todet-gi susitvėrė garbinga lietuvių kariuomenė ir šventai pasiaukoję save jauni Lietuvos sunks ejo skubiai užstoti bolševikams kelią, kad apginti savo senus tėvelius ir seseles nuo tų baisių levų-bolševikų.

Stiprus priešas, todėl-gi ir stiprus susirėmimai yra. Bet vis-gi lietuvis krikščionis Dievuje stiprus ir dvasia jo karšta. Karžygiai tardami ejo: "Už tėvynę, už Lietuvą, kad ir mūsų gyvybė žuvę, gimsime tėvynę, Lietuvą, plieniniu kardu! O jei tas sutruks, tai su ugniniu."

Drašiai į eilės stojo ir nekokį išjuokį neišmanėlių (lenky) neatbojo, ragindamiesi vienas kitą: "Vyrai! kas galit už mylimą šalį, eikit skubiai lietuvių glitosna! Skurdu žurėti i tuos vargdenius mūsų brolius, kurie, viską numetę šonan, bėgo, rinkosi iš visų kraštų: kas į Alytų, kas į Kauną, kas į Marijampolę, kas į Vilkauską ir tt."

Dar nuo ano karo nenudžiuvu skruostai nuo asarų senųjų tėvelių ir vėl šiandien reikia asaroti išleidžiant paskutinių savo sunų, kurs, Dievas žino, ar sugrįž į gimtinę. Dievas žino ar išvys Jos melsvą padangę. Gal priešininkai užmušti ar nelaimę kur kentėti; gal negauti tėtušelių savo paregėti. Ak, Dieve, koksai lindumas spaudžia silpnutę širdį. Dievas žino ar išvysim gimtinę matutę ir mylimą sesutę...

Užbaigiu tuos liudnus žodelius, o noriu parašyti apie save ir savo gyvenimą. Aš esu su broliu Juozuku Kaune nuo 1915 metų. O namiškiai likę gyvena ant senosios vietos. Jeigu tau svarbu žinoti, kodėl aš čia gyvenau, tai pasakysiu. Juozas

gaunama iš Prancūzijos, Belgijos, Grikijos ir Egipto.

2). Iš Cologne praneša, kad keletas Vokietijos automobilų firmų susijungė, kad pralankyti Suvenytas Valsčius dirbant motorinius karus. Šita draugija vartos amerikonišką metodą, kiekviena firma stengsis padirbti kodaugiau-sia.

ANGLYS. Iš Rymo praneša, kad del streiko Britanijojej nebus pristatoma Italijai anglių iš Britanijos ir tas trukumas bus labai atjančiamas. Nors Belgija, Amerika siunčia anglių į Italiją, tačiau labai mažai ir neuztektinai.

Kauno miesto lietuvių teisme tarnauja ir aš prie jo esu už virėją. Algos gauna jis 300 rub. i mėn., kad ir brangu viskas šimteriopai, bet užtenkama. Tiktai kaimė tai sunku gyven-ti, nes viskas žuvo karo metu. 1915 m. buvome vokiečių kariuomenės užimti ir iš savo vietų išvaryti iki Lukšų, nuo paties Žapyškio. Per du mėnesių negalėjo niekas į savo vietą nei įsigyti pareit, nes buvo vokiečių kariuomenės tvora užtvėrta ir sargyba nepraleido. Nuo šv. Petro buvom išvaryti iki kol jau apie Lukšius rugtus nuplovė, o mūsų paliktieji nubi-ro ant žemės; bulvės mūsų ir kitų liko neapkaustos ir tt. Smulkių gyvuliukų ir mažų naminių paukščių vokiečių kareiviai nedavė mums varyties. Visą jie atėmė ir varė sau į Vokietiją, nieko neatlygindami mums. Ir ten išbėgė per daugybę pabėgėlių niekur negalėjome vietos gauti. Todet ir ljo ir šalome, kiek tik į mūsų odas tilpo. Iš to daugybė žmonių mirė tenai. O kuomet pagrižome į savo vietą, radome sugriautus budinkus, o kas pasipainiojo, tas tapo net į žemę sugrastas.

Silvinoskynės ir Petelkos nauji kluonai taip buvo sugrasti, jog nebuvo iš tolo jokios žymės, taip-gi ir mūsų kluonas ir griučių medžiai, kurie gale stubos augo, vidurin kalno buvo nu-nešti ir sustuikuoti. Taip ir visokių kitų atsikimų buvo gana daugybės.

Viską parašysime sekančiuose laiškuose, tiktai mums prisiusk naują savo gyvenamos vietos adresą.

Jonas Keliotis, gyvenantis Rockforde, Ill., gavo sekantį laišką nuo savo brolio, Prano, iš Lietuvos:

Brangus Jonel!

Siunčiu tau, mylimas broleli, laišką nuo savęs, taip-gi nuo tėvelių, nuo broliukų: Petruko ir Antanuko, o taip-gi nuo seselės Savunytės. Siunčiam gerų linkėjimų ir pasisekimo darbuose ir užmanymuose. Liudna darosi prisiminus-tave, kad taip ilgai nesimatom ir negavom jokios žinios. Kas neleido mums susisiekti! Tai karas, kuris kaip audra siautė po tėvynę, Lietuvą ir vargino žmones.

Pasibaigus tam baisiam karui, prašvito mūsų tėvynė, Lietuva, kiek geresnė ateitis. Visi tik laukė tos brangios išsiliosavimo valandos ir ruošėsi prie naujo gyvenimo.

Bet neilgai mums ta viltis užsiliko. Iš šiaurės užpuolė draskyti mūsų tėvynę naujas priešininkas, tai bolševizmo, arba komunizmo, nešėjai, kurie, įsi-briovę į mūsų šalį plėšė įve-dami visur komuną.

Prakilnus mūsų jaunimas, matydamas tokį padėjimą savo krašte, kad bolševikai nori sunaikinti jų laisvę ir neprigimybę, stojo su ginklu rankose ir emė vyti iš savo šalies laukan neprašytus svečius. Ir tik-tai dėka mūsų narsios kariuomenės, bolševikai tapo išviti.

Išvijos bolševikus, atsitikto vėl didelė skerdynė, tai pasilikusių vietinių komunistų žudymas. Daug tuomet išžudė bolševikų. Tame tarpe papuolė ir mūsų Antanas Kubilius, kuris buvo atvykęs iš Petrogrado ir įstojęs į bolševikų revoliucijinį komitetą pirmininku arba taip vadinamų komisaru.

Tai matai, broleli, kas pas mus atsitikto, koks nežmoniškas pasielgimas. Maž Jonukas su-eisi Kubilių Petrą, tai prašau pranešti ir jam apie tokią liudną atsitikimą ir taip-gi nuo mangs duoti labų dienų.

Kaslink mūsų namiškių gyvenimo tai gyvena pakolei-

sveiki. Visų triobų dar nepasistatė: pasistatė tik daržynė, grįžios dar ne. Jei suligšim su meistras, tai maž šimet ir pasistatysim, nes jau nusibodo pirtyje gyventi.

Kaslink manęs, tai dabar gyvenu Biržuose ir lankau gimnaziją: sėdžiu ketvirtoje klesėje.

Tai tiek, mielas broleli, tam kartui. Apie tą liudną atsitikimą parašysiu kitame laiške, jei šį pasiseks nusiust. Ir vėl, antra vertus, negalima daug rašyti, nes nežinau tikro adreso, todėl leidžiu senuoj.

Tai tam sykiui, mielas broleli, sudiev! Pasiliekam sveiki iki kito pasimatymo.

Su pagarba, Pranas Keliotis.

AM. L. R.-K. FEDERACIJOS VALDYBOS ADRESAI.

Kun. J. J. Jakaitis, prezidentas, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Kun. Pr. Bučys, vice-prezidentas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

J. Mokus, išdiminkas, 1301 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Kun. F. Kemėsis, sekretorius, 381 Westminster ave., Detroit, Mich.

REIKALAUJA.

REIKALINGI. 5 kraučiūnai dirbti prie kotų. Gera vieta tokiems kurie supranta visa darba. Atsiuokite J. Razgaitis, 3103 S. Halsted St. 2ros lubos kambaris No. 1

MERGAITES IR MOTERIS. Reikalingos prie dirbimo popierinių dežučių, lengvas darbas prityrimas nereikalingas Svarus ir Gražus kambariai.

Schults Paper Boxes, 531 W. Superior St.

PAIEŠKOJIMAI.

Paieškau brolio Jono Vasiliausko, paeinančio iš Kauno Guber. Telių pav. Renavos parap. Račalių sodos. Jeigu kas žinote kur jis gyvena, arba jis pats lai atsiuokia sekančių adresu

Konstantinas Vasiliauskas, 5916 Houston Ave. So. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

MAINO.

ant miesto properties. 115 akry farmą netoli Chicagos su budinkais, gyvuliais ir mašinerijom. Preke \$15,000.00.

United Land & Investment Co. 117 N. Dearborn Str. Chicago.

Savininkas prasišalina ir nori parduoti savo properties tuojau, dviejų pagyvenimų murinis namas 50 pėdų pločio prieškis, jame randasi 2 krautuvės, 2 pavojingai su 4 kambariais ir 2 po 5 lubais patalpos su modernia, moderniška. Atsiuokite: 51-ma gatvė, į vakarus nuo Ashland ave., telefonas Prospect 6669.

Siūnmi pranešu, kad aš atidariau lietuvišką

Čevelykų Taisymo Šapą JUOZAPAS KLUMBIS 6612 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

TEL. MCKINLEY 4988 DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRUGAS VALANDOS: 4 iki 8 vakaro 3125 W. 38TH ST. CHICAGO, ILL. Arti Kedzie ave.

Dr. A. BURKE (Lietuvis) 418 W. Market Str. Pottsville, Penna. Su visomis ligomis prima nuo Nuo 8 iki 10 val. ryto Nuo 1 iki 3 val. po pietų Nuo 6 iki 8 val. vakare.

DR. LEO AWOTIN Gydotojas, Chirugas, Akušeris. 1920 So. Halsted St. Chicago. Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai. Valandos: 10 — 12 ryto; 6 — 9 vakare Tel. Canal 4267

Uždirbk \$35 iki \$50 i savaitę

Kirpėjai ir kraučiūnai yra reikalingi visi visuomet, jie turi trumpas valandas ir lengva darba. Mes galime jus išmokyti šio darbo i trumpa laika dienomis ar vakarais, už mažą kainą. Specialūs skyrius mokiniui ant siuvamu Power mašinų.

MASTER SCHOOL, J. F. Kasnicka, Perdetinis 190 N. State Str. Kamp. Lake Gat. 4 lubos

Telefonas Pullman 60 DR. W. A. MAJOR GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas 11719 Michigan Ave. Adynos: 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Tel. Drovers 7042 Dr. C. Z. Vezelis LIETUVIS-DENTISTAS Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą 4712 SO. ASHLAND AVENUE arti 47-tos Gatvės

Telefonas CANAL 257 Dr. C. K. KLIAUGA DENTISTAS 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 9—12 ryto ir 2—9 vakare.

Dr. S. Naikelis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4712 So. Ashland Ave. Phone Drovers 7042 Cicero Office 4947 W. 14-th St. Phone Cicero 39 Rezidencija 3336 W. 66-th St. Phone Prospect 8585

Dr. A. K. RUTKAUSKAS Telefonas McKinley 5764 GYDO VISOKIAS LIGAS 3457 South Western Boulevard Kampas W. 35-tos gatvės

Dr. M. Stupnicki 3109 So. Morgan Street CHICAGO, ILLINOIS Telefonas Yards 5032 Valandos: — 8 iki 11 iš ryto; 6 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER Praktikuoja 28 metal Ofisas 3149 So. Morgan St. Kertė 32-ro St., Chicago, Ill. SPECIALISTAS Moterisčių, Vyriškių, taipgi chronisčių ligų. OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 7 iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet. Atsiuokite Yards 637

JOSEPH C. WOLON Lietuvis Advokatas 29 SO. LA SALLE STREET Gyvenimo Tel. Humboldt 97 Vakaras 2911 W. 22-nd Street Tel. Rockwell 6999 CHICAGO, ILL.

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago Telefonas Haymarket 3544

DR. A. A. ROTH, Rusas gydotojas ir chirurgas Specialistas Moterisčių, Vyriškių Valių ir visų chronisčių ligų Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago Telefonas Drovers 9693 VALANDOS: 10—11 ryto 2—4 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

V. W. RUTKAUSKAS ADVOKATAS Veda Bilas Visuose Teismuose Ofisas Didmiesių: 69 W. WASHINGTON STREET Kambaris 609 Tel. Central 5478 Gyvenimas, 812 W. 35rd St. Tel. Yards 4681

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Pirmadienis, spalio 20 d.,
šv. Jonas Kantietis.
Antradienis, spalio 21 d.,
šv. Ursulė.

80 PORŲ GAVO PERSISKYRIMUS.

Tas atlikta su viena diena.

Augštesniojo teismo teisėjas McDonald praeitą penktadienį autorizavo persiskyrimus 80 porų.

Už tai niekas negali kaltinti teismų. Teismai juk vaduojasi įstatymais.

GIRTI AUTOMOBILISTAI SUVAŽINĖJO MERGAINĘ.

Aną dieną girti automobilistai suvažinėjo mergaitę Johanną Mynihan, 3 metų, 5749 South Peoria gat. Mergaitę su kitais vaikais žaidė ne gatvėje, bet ant šaligatvio. Atūžė automobilius, užlėkė ant šaligatvio ir sutruškino mergaitę. Kiti keli vaikai lengvai pažeista.

Pasirodė, kad automobilį valdė poliemonas Connors. Jis važiojo su Earl Geyer, automobilias savininku. Abudu buvo girtutėliu.

Poliemonas suspenduotas. Gi Geyer paliuosnotas po paranką.

AIRIJOS PREZIDENTAS BUVO CHICAGOJE.

Išvažiavo į Wisconsin valstiją.

Spal. 17 per Chicago pravažiavo Airijos respublikos prezidentas de Valera. Jis iškeliavo į Wisconsin valstiją. Nedaugelini chieagiečių airių teko su juo pasimatyti.

Pirm to Suv. Valstijų senatė senatorius Williams balsiai buvo užpuoles prieš šios šalies airius, katrie skolina Airijai pinigų.

Paklaustas apie tas senatoriaus denunciacijas de Valera pasakė:

"Neturiu reikalo komentuoti, kad senatoriaus Williams kalba pakenktų airių tautos reikalams. Nuo jo tas buvo laikama.

"Tie visi, katrie pirsks Airijos bondsus, gaus sertifikatus, pamainomus auksu. Jei airių respublika nebus pripažinta, tuomet neapribuotam laikui paskola skaitysis kaip ir dovana. Bet gan greit Airija iškovos laisvę ir nepriklausomybę, jį visuomet savo širdyje turės ta paskolą, kokią jai davė žmonės.

"Paskola bus pavartojama trims daiktams (tikslams): suorganizuoti Airijos industrija; atgaivinti anglų išnaikintus miškus ir įsteigti žemės banką."

SURASTAS IŠDADEJĖS VAIKAS.

Sale East Chicago ganyklose surasta miegantis išbadėjęs vaikas. Paimtas policijos nuovadon. Sakoma esąs kokių 11 ar 12 metų amžiaus. Pasisakęs tik tiek, jog jo vardas John ir esąs našlaitis.

Mieste Gary, Ind., jau antroji savaitė nesurandamas praužęs vaikas John Sirak. Buvo manoma, kad tai bus jis. Bet pasirodė, kad ne.

SUAREŠTUOTA MERGINA UŽ APSIVOGIMĄ.

Sakosi, negalinta pragyventi uždirbdama \$10 savaitėje.

Jaunuolių palaikymo įstaigoje (Detention Home) laikoma jauna mergina Mildred Lawson. Ji suareštuota už vagystę. Sakosi, norėjusi nusipirkti drabužių, norėjusi pagelbėti motinai. Bet uždirbdama vos \$10 savaitėje negalėjo to padaryti. Tad buvus priversta vogti.

Štai ką ji sako:
"Neknuomet jokio bloga nepadariau pirmiau. Bet ir nebuvau laiminga pasisavinusi tą, kas ne mano. Bet įsidėmėkite, koks tai sunkus ir nepakenčiamas pragyvenimas uždirbant tik \$10 savaitėje, kuomet to visa neužtenka svarbiems reikalams.

"Man laikui laiką teko dirbti gumos (čiulpiamos) dirbtuvė. Vietoje užkandžio aš išalkusi valgydavau gumą. Nes neturėdavau pinigų nusipirkti valgio.

"Jūs negalite niekur geresnį vietą pasirodyti arba gauti geresnį darbą, kuomet nebusite geriau ir svariau apsitaisę. Aš neturėjau tinkamų drabužių.

"Štai mano savaitės išlaidų sąskaita: Pusryčiams 15c.; užkandžiui 30c.; pietūs 50c.; randa \$4 (per savaitę); gatvėkarių važinėjimas 84c.

"Išviso \$11.49.

"Nepažinojau aš nei teatro nei jokių veidni tepalų. Neknuomet nupirkau saldumynų, neturėjau drabužių. Nes nebuvo iš ko.

"Ką nori, tegu teismas daro su manimi. Bet visgi turin vilties gauti šiek-tiek apšvietimo, pramokti kokio nors pelningesnio darbo, kad but naudinga žmonėms, bet ne vargti su \$10."

Tokių merginų Chicagoje yra daug. Iš jos visos nelaimingos. Tukstantai merginų dirba didžiulėse departamentinėse krautuvėse. Jų didžiama neuždirba nei \$10 savaitėje.

STIPRUS AUTOMOBILIUS.

Šeštadienio ryte ant kampo Hermitage ave. ir 47 gat. vienas "trukas" pirmiausia sudaužė ir sumalė kuone višą gatvėkario priešakį, paskui atbulas ko neįvažiojo vaistinėn.

Vaistinės namai mediniai. Tad sutruškino sieną ir nuvertė viduje lentynas su skrautais vaistais buteliuose ir buteliukuose. Matyt, padaryta dideli nuostoliai.

PAGRAŽINS WATER GATVĘ.

Miesto pagražinimo komisija galutinai nusprendė pagražinti gatvę Water. Tam tikslui bus reikalinga išleisti keli milijonai dolierių.

KARALIUS NESUSTOS CHICAGOJE.

Gauta žinių, jog Belgijos karalius, keliaudamas atgal iš vakarinių valstijų, ir vėl aplenks Chicago, kaip aplenkė keliaudamas į vakarus.

Apie tai praneša belgų konsulis Chicagoje.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "DRAUGE."

Banko ir Kredito Reikalais Suvažiavimo Rezolucija del LIETUVOS PASKOLOS.

Išklause pranešimą apie pirmąją Lietuvos Valstybės Paskolą, randam, kad ta paskola padaryta sveikais ekonominiiais pagrindais, ji yra valstybei ir jos piliečiams daug naudingesnė, negu užsienio paskola nes naujai kuriamosioms valstybėms užsieniai skolin dažniausiai tik norėdami suvaržyti naujos valstybės laisvę ir nepriklausomybę. Mes jau norim būti laisvi ir nepriklausomi, mes turim iš savo krašto surinkti pinigų, kad užtektų apginti mūsų laisvę ir nepriklausomybę. Pinių mūsų tarpe yra daug, tikslai reikia, kad kiekviena kredito įstaiga, kiekvienas pilietis atliktų savo tesioginę pareigą ir neatidėliodamas pirtų pirmosios Lietuvos Paskolos Bonų.

Rugpjūčio 7—10 d., 1919 m., Kaune.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Spalio 1 d. čia buvo gerb. kun. J. Laukaitis prakalbos. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Daugelis, vėliau atėjusieji, negalėjo svetainėn ineiti ir iš girst indomųjų pranešimų iš Lietuvos.

Kun. Laukaitis kalbėjo apie šiandieninį Lietuvos padėjimą. Žmonės tuo buvo labai užinteresuoti, delto aukų nemažai sudėjo mokykloms steigti Lietuvos pakraščiuose.

Tą vakarą suaukota \$678.40. Tikin, kad aštuoniolikiečiai davys iki septynių šimtų, nes aukos kožną dieną vis plaukia.

Zemiau paduodu surašą aukotojų ir kas kiek aukėjo. Jei-gu kas patėmytų kokių klaidų, prašau pranešti sekančių adresu: P. Kuprionis, T. Fondo sk. 1228, 1928 Canalport ave., o klaida bus pataisyta.

Aukų:

Kun. Ig. Albavičius \$50.00.

Blaivininkų 41 kp. \$40.50.

Po 10 dol.: P. Grožiušas, O.

Žilinskaitė, A. Tatužaitė, O. Augaitė, M. Tuzukoniūtė, J. Steponis, M. Ruikaitė, A. Sasnauskaitė, O. Kruponiūtė, M. Benaitė, A. Benaitė, N. Krukons, T. Šliužas, J. Tiekorius, R. Želkaitė, S. Šimulius, P. Pilksis, F. Narveikis, J. Simonius, A. Pandzevičius, D. Karvelis \$6.00.

Po 5 dol.: J. Jovaišas, J. Dalinkevičius, A. Petrulis, V. Jodelis, A. Stankus, J. Šimkus, S. Gasparavičiūtė, D. Šupeikis, J. Dankus, Z. Savickienė, V. Linkevičius, K. Vasiliauskas, A. Laliugas, D. Gudavičia, A. Streikis, M. Žemaitė, P. Kuprionis, E. Moekevičiūtė, M. Jerominaitė, A. Benaitė, M. Norušis, S. Gilordas, P. Bitinienė, K. Kudirkienė, A. Strazdas, V. Andriulis, K. Katrauskas, K. Pansirna, J. Šmukšta, J. Baubkus, V. Lingevičius, M. Zizas, R. Buividaitė, E. Benaitė, O. Prankevičiūtė, V. Petruškevičius, M. Samauskaitė, A. Ruikis, A. Kukretis, P. Dekuntis, A. Zimeckis, P. Laurinaitis, A. Vištartis.

Po 2 dol.: P. Stoekis, J. Daulnis, T. Naumaitė, A. Burbaitė, B. Pankauskienė, P. Pilksis, J. Miniauskas, M. Kuprionis, A. Vinslovas, J. Jakubonis, V. Stankus, J. Girdžiūnas.

Po 1 dol.: M. Dargelaitė, B. Čepukienė, M. Miežienė, A.

Karmauskaitė, A. Petkaitė, P. Brukienė, J. Lukšaitė, Z. Valtarienė, J. Gerveltanskienė, A. Stankevičius, J. Jančius, P. Vertelis, J. Zurgaitis, J. Gokus, B. Lasis, P. Moeckus, J. Kudirka, A. Gedvilas, A. Ambrozienė, A. Stulginskis, K. Venckaitė, N. N., Lukoševičienė, Šemaitienė, J. Vasaitis, E. Aklienė, M. Francevičienė, A. Tankienė, O. Pužauskienė, P. Vanlaučienė, J. Logan, P. Genaulienė, J. Novakas, K. Apulskaitė, V. Bukauskas, A. Katukevičius, S. Dankša, F. Bladikas, V. Petrulėvičius, J. Šmitas, K. Klimavičius, P. Grišas, V. Grigaitis, J. Ruikis, M. Grabys, K. Petrulis, J. Kreivis, P. Radavičia, A. Grišius, J. Kukunis, K. Paulauskis, P. Jaruševičia, J. Jacevičia, F. Augustinas, O. Daugirdienė, Filipavičienė, Mankienė, V. Bučarevičia, A. Tavalovičia, V. K., P. S. Graduskis, J. Blankus, J. Lipinas, V. Žilevičius, A. Jakutis, A. Molis, Iz. Počius, G. Malinskis, V. Vasiliūnaitė, U. Vištartienė, J. Baubkus, J. Simoninienė, J. Ašpaliečiūtė, K. Pansirna, D. Dargis, J. Smulekis, J. Kostenas, J. Alxius, P. Rokušius, K. Smilgius, O. Nugaraitė.

P. Kuprionis.

IŠ WEST SIDE.

Utarinko vakare, Aušros Vartų parapijon atsilankė ilgai laukiamas svečias, gerb. kun. Laukaitis. Žmonėms labai patiko pageidaujančios naujienos apie tėvynę, Lietuvą.

Aukotojai buvo šitie:

Po 25 dol.: kun. F. Kudirka ir P. Mažeika.

Po 10 dol.: J. Jarašius, J. Mikalenis, C. Gabraitė, A. Marušaitė, J. Andrišius ir M. Miškinis.

Po 5 dol.: A. Savickas, V. Grigaliūnas, K. Viedmonas, A. Vaičiukauskas, P. Cibulskis, M. Varinienė, K. Satnoris, Z. Balčikonis, A. Snopas, J. Kurgus, J. Krotkus, A. Traškis, J. Klimaitis, M. Česnavičius, J. Bartkauskis, A. Dorinienė, M. Juzenas.

Po 2 dol.: J. Raikauskienė, D. Stogis, J. Svininas, A. Budavičius, J. Savanoris, A. Kaizaitė, J. Stanauskis, J. Bružas, Z. Višinskienė, P. Palionis, J. Andrijauskaitė.

Po 1 dol.: P. Bartnick, V. Radzevičius, A. Bartušis, A. Galaviackas, D. Malakauskas, S. Cibulskis, M. Kurgantas, A. Mackevičius, F. Kelpšas, V. Pavarauskas, F. Legeika, J. Saunora, A. Butkis, A. Kaua-kis, D. Rudekas, B. Tamušaitis, K. Kulbis, V. Černauskas, M. Kalisinskienė, V. Pulkinė, C. Rudeikienė, K. Gabanauskas, O. Juskevičiūtė, O. Aleknavičienė, F. Ambraženskienė, E. Kudulis, M. Palionis, O. Savickaitė, J. Pelraitienė, J. Balnis, A. Radzevičius, D. Kazlauskis, J. Budnikas, D. Jaselonis, J. Paukštienė, J. Daniunas, S. Martikauskas, R. Ziurkauskas, J. Simanavičius, P. Broekus, A. Jorudas, J. Raugirčius, A. Martišiūtė, D. Jurišiūtė, O. Grigaitė, A. Počius, M. Mašlo-kas, M. Jiedvičius, A. Daukalis, P. Brazauskienė, K. Kontautas, E. Kontautienė, E. Labanaitė, M. Luokuvienė, M. Stuckienė, J. Parenka, J. Staškienė, J. Vaitkevičiūtė, J. Aitutis, P. Sniulenas.

Kitos smulkomis. Viso surinkta \$387.33.

Visiems aukotojams širdingai ačiū. J. R. M.

IŠ TOWN OF LAKE.

Buvusiame susirinkime Liet. Raudonojo Kryžiaus rėmėjų skyrio pasirodė, kad veikimas neperšmarkiausias. Praeita

NEPAPRASTOS ATVIRUTES

"Drago" knygyne galima gauti šių atviručių jau pagaminta kaina tikslai po 3c kiekviena

Kas imtų mažiausia 10 gautų už 25c. Kas 20 tai po 2c kiekvieną. O kas imtų nemažiau 50 ir toliau gauna už pusę kainos. Kreipkitės adresu: "DRAUGAS" PUBLISHING CO., 1800 W. 46th Str., Chicago, Ill.

LAI PLEVĖSUOJA VELIAVA.

KIEKVIENO LIETUVIO NAMUOSE.

Nėra gražesnio daikto papuošti lietuvio namą kaip ženklas jo prigimto krašto, — to krašto kuris po tiek ilgų metų vergijos vėl atgimė, liko liuosas.

Ilgą laiką mes abejojomė kokia ištikrųjų yra Lietuvos veliava. Dabar tikrai žinome. Jonas E. Karosas ir Jonas J. Romanas grįždami iš Lietuvos parvežė tikrą Lietuvos Valstybės veliavą. Ta veliava kuri dabar plevėsuoja po visas dalis Laisvos Lietuvos.

Tų veliavų galima gauti visokių, gražių ir dar gražesnių — ir už žemą kainą. Tuojaus užsisakyk prisiusdamas savo užsakymą su pinigais adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

120 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Veliavų kainos:

No. 1. Celuloido veliavukė ant spilkutės05
No. 2. Drobės; 12x18 colių; ant lazdučių su paauksuota viršune25
No. 3. Šilkinė; 12-18 colių; ant lazdučių su paauksuota viršune \$1.00

Už prisiuntimą mes užmokame. Taip-gi yra ir didesnių veliavų kurios parsiduoda nuo \$1.50 iki \$50.00 Yra ir drobės, ir vilnų, ir šilko.

Kurie norėtumet gauti didesnes meldžiame parašyti atvirutę o mes kainą pristatysime. Draugijoms, Komitetams, Krautuvėms ir Agentams perkant daug, duodame nuosimtį.

Šiuomi prisiunčiu \$..... ir meldžiu man prisiųsti veliavą No. su ta išlyga, jei man veliava nepatiks galiu grąžinti atgal ir gauti savo pinigų.

Vardas-pav.

Adresas

Miestas

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja, laidotuves ko pigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užgandinti.

2314 W. 23 Pl.

Chicago, Ill.

Tel. Canal 2199.

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
Residence: 10900 So. Michigan Ave.
Telefonas Pullman 342 ir Pullman 3180
Chicago: 4515 So. Wood Str.
Tik Ketvergo Vakaraus nuo 7 iki 9
Telefonas Yards 723.

PIRKITE LIETUVOS VALSTYBĖS BONŲ.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS KRAUTUVĖ

901 W. 33rd Street Ant Bridgeporto

Teneaplankia jos nei vienas. Turime įvairių nesvaiginančių gerimų. Turime atsivėsinti ir ICE CREAM'U. Turime krasos skyrių išsiunčiame laiškus ir kitus reikalus atliekam. Turime įvairių laikraščių.

Turime Prezidento A. Smetonos paveikslų ir spalviuotų žvirgvaikių. Tegul kiekvienas vieną iš jų įgija.

Čia yra "DRAUGO" agentūra. Galima čia gauti "Dragą" nusipirkti, paduoti jį pagarsinimui ir darbų. Turime taippat knygų ir maldaknygių. Prašome atsilankyti.